Чурапчыга күн тахсар !

САҺА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

2012 сыл От ыйын 31 күнэ оптуорунньук № 101 (10534)

Улууска бу күннэргэ

УРУККУНУ ЫТЫКТЫЫР, ИННИКИГЭ ЭРЭЛЛИИР КӨРСҮҺҮҮ

От ыйын 28 күнүгэр Чурапчыга икки улахан тэрээһин буолан аста. Федеральнай суолталаах "Хальма" суол устун "Убитые дороги" анал автопробег тэрийэн суолу-иһи көрдүлэр, Аҕа дойду Улуу сэриитигэр сураҕа суох сүүһүт саллааттарга анаан" паматыанньык арыллыытыгар кыттыыны ылан бардылар. Онту тэҥэ Дьокуускай куорат уонна Чурапчы улууһун дьаһалтата 2012-2013 сс. биирдэ үлэлэһии собуланын түһэрсии улахан мунньаҥа буолан аста.

Бу күн Транспорт министрин көмөлөһөччүтэ Миронов Иван Иванович, Российскай Федерация Государственнай Думатын депутата Васильев Александр Николаевич, "Союздорстрой"президенэ Хвоинскай Лесник Адамович, "Росавтодор" салайааччытын советник Мельников Андрей Александрович, "Хальма" федеральнай суол "Убитые дороги" автопробег кыттыылаахтара, сурунаалыстар кэлэн Чурапчы улууһун суолун-иһин көрдүлэр. "Аҕа дойду Улуу сэриитигэр сураҕа суох сүүһүт саллааттарга анаан" паматыанньык арыллыытыгар кыттыыны ылыллыар. Чурапчыбыт улууһун баһылыга С.И. Яковлевы, Аҕа дойду сэриитин, Чурапчы көмөрүүтүн кыттыылаахтарын бөтөхөннөрин кытта көрсөн кэпсэттилэр, паматыанньык үөрүүлээх арыллыытыгар эҥирдэ тыллы эттилэр. Саллыы автопробег кыттыылаахтара Таатта улууһунан Магаданнга айаннга турунуулар.

Оттон кэҥэ 4 чаастан улуус дьаһалтатын аактабай саалатыгар Дьокуускай куорат уонна Чурапчы улууһун дьаһалтатын 2012-2013 сс. биирдэ үлэлэһии собуланын түһэрсии көрсүһүүтэ буолла.

Дьокуускай куораттан мэр Николаев Айсен Сергеевич, "Алмазэргиэнбанк"АА салайааччыта солбуйааччыта Николаева Людмила Валерьевна, Дьокуускай куорат Думатын бороссадаатэлин солбуйааччыта Петров Павел Петрович, бэйэ уонна тас регионнар иккиардыларыгар, общественнай сибээс Департаменын начальника Тимофеев Руслан Владимирович кэлэн Чурапчы улууһун дьаһалтатын кытта биирдэ үлэлэһии дуогабарыгар илии баттастылар.

Айсен Сергеевич этиитинэн «Агроснаб» тэриллэн, Дьокуускайга бэйэ отторон таһаарыы аҥын-үөлүн, этин, үүтү хааччыйар улуустар иһиннэн собулэһиилэр түһэрсиохтэохтэрин сырдатта. Иннинитин сүөһү комплекстара тутуллуоларыгар улахан үлэ барыахтааҕын эттэ. 2013 с. буолуохтаах "Манчаары оонньуулардарыгар" раҕа суох сүүһүт саллааттарга анаан паматыанньык арыллыытыгар кыттыыны ылыллыар. Чурапчыбыт улууһун баһылыга С.И. Яковлевы, Аҕа дойду сэриитин, Чурапчы көмөрүүтүн кыттыылаахтарын бөтөхөннөрин кытта көрсөн кэпсэттилэр, паматыанньык үөрүүлээх арыллыытыгар эҥирдэ тыллы эттилэр. Саллыы автопробег кыттыылаахтара Таатта улууһунан Магаданнга айаннга турунуулар.

Оттон кэҥэ 4 чаастан улуус дьаһалтатын аактабай саалатыгар Дьокуускай куорат уонна Чурапчы улууһун дьаһалтатын 2012-2013 сс. биирдэ үлэлэһии собуланын түһэрсии көрсүһүүтэ буолла.

Дьокуускай куораттан мэр Николаев Айсен Сергеевич, "Алмазэргиэнбанк"АА салайааччыта солбуйааччыта Николаева Людмила Валерьевна, Дьокуускай куорат Думатын бороссадаатэлин солбуйааччыта Петров Павел Петрович, бэйэ уонна тас регионнар иккиардыларыгар, общественнай сибээс Департаменын начальника Тимофеев Руслан Владимирович кэлэн Чурапчы улууһун дьаһалтатын кытта биирдэ үлэлэһии дуогабарыгар илии баттастылар.

Айсен Сергеевич этиитинэн «Агроснаб» тэриллэн, Дьокуускайга бэйэ отторон таһаарыы аҥын-үөлүн, этин, үүтү хааччыйар улуустар иһиннэн собулэһиилэр түһэрсиохтэохтэрин сырдатта. Иннинитин сүөһү комплекстара тутуллуоларыгар улахан үлэ барыахтааҕын эттэ. 2013 с. буолуохтаах "Манчаары оонньуулардарыгар" көмөлөһүүнү, Чурапчы нэһилиэгин иннигэр "Дьокуускай куорат" скверин тутуута эйиилэ дьылга бүтүнхтээхин быланнаата. "Азия оҕолоро" оонньуулларга чурапчылар кохтоох кыттыыларын хайдаата, махтанна. Инники үлэ түмүктээх буолуо диэн эрэнэрдэ. Чурапчы улууһун баһылыга С.И.Яковлев, бастатан туран, тыҥаан турар от боппуруоһун, Намтан уонна Кэбээйиттэн оту атыылаһалларын туһунан иһитиннэрдэ. Иннинэн, Дьокуускай куораты кытта үлэлэһиигэ көрүлүөр кэкэ быланнары биллиһиннэрдэ. Сүрүн боппуруоһунан "Сахаатропродукт" иэнүө Чурапчы этин, үүт аһылыгын атыылыыр Дьокуускайга анал маҥаһын арыллыыта, Чурапчы көмөрүүтүн кыттыылаахтарыгар учаастак бөрүллүүтүгэр чэпчэтии көрүллүүтэ, "Манчаары оонньуулардарыгар" тутуу матырыйаалыгар комор сибээс олохтоохун буолла уонна да атын кэккэ кыһалҕалара ыйда.

Оттон собулэһии сүрүн сыалынан буоллулар: тыа хаһаайыстыбатын үлэтигэр үүт, от аҥылык эргиэнэ сайдарыгар хардарыта чопчут атастаһыы, көмөлөһүү, тыа хаһаайыстыбатын күүн бирдэ ыллыҥ,үөрэх, наука сайдыытыгар семинардара, лекциялара тэриллиэ, куорат лаадырдарыгар Чурапчы оҕолоругар миэстэ көрүүтэ, эдэр ыччат спордун уонна политикатын өйүүр араас тэрээһиннэр, күрэхтэһиилэр, эдэр специалистарга анаан слет тэриллиэ, культура эйгэтигэр куорат күннэриэр, ыһыахха ыытыллар тэрээһиннэригэ кыттыыны ылыы, норуот маастарларын быыстапкатын тэриллиэ, тутуу быланыгар "Дьокуускай скверэ" Чурапчыга тутуллуохтааҕын олохтоохтук киллэрбиттэр.

Бу күрдүк барыы саная атастаһан, инники быланнары ырыгыһан баран Дьокуускай куорат мэрэ А.С. Николаев уонна Чурапчы баһылыга С.И.Яковлев 2012-2013 сс. биирдэ үлэлэһии собуланнан илии баттаатылар, хардарыта эҥэрдэстилэр. Дьокуускай куорат делегацията салгыы Мылдьаайыга, Одьулуунга баар Хараандыйа уонна Мөккүүдэ оттуур сири, Толой нэһилиэгэр Мэҥдийэгэ сайыннары "Олокоос" фермаҕа көрө-истэ айаннга турунуулар.

Оттон инники үлэ табыллыннын, быланнан барыта туоларыгар эрдэҥ, баҕара хаалыахха.

Нарыына БУРЦЕВА.

И.П. Пономарев хаартыскалара түһэриллэрэ.

Оттоохун – 2012

АМУРГА, НЬУРБАҐА, СУНТААРГА ОТ КӨРДӨҺӨ

Амурга. От ыйын 17-21 күннэригэр республикаттан 3 киһиилээх делегация Амур уобалаһыгар сүрүннээн соя, күөх ыһыы сенаһын көрдөһөр сыаллаах баран кэлиилэр. Делегацияҕа ТХМ материальнай-техническэй хааччыйыыга, сири туһаныыга уонна мелиорацияҕа департаменын начальника А.Р.Поликарпов, "Сахаэкспортпродукт" АА генеральнай директора И.Ф.Иванов уонна бөһүөлүк улуус ТХУ-тын начальника А.С.Филатов ыытыллыбыттар.

Кинилэр маҥнай уобалас т/х министрэ С.И.Вологдины кытта көрсүбүттэр. Бөлүөгү дьоммут бастаан амурдар быйыл саас Саха сиригэр 2300 тонна оту атыылаабыттарыгар, оту таспыт 90 суоллаҕа махтанан министр Сергей Игоревичка уонна 10 бастын суоллаҕа т/х министерстволын махтал сурутун туттарбыттар.

Кэлиэхтэрин түмүгэр амурдар соя уонна күөх ыһыы сенаһын бөлүөгүнэр эрдэ оҥ буолары болҕомтоҕор ылыахтаахтарын, ол онкутар 1000-1500 тонна комбикорманы өтөхтөрүн собуну туһунан этиитэр. Таарыччы аҥыннахха, Амурскай уобалас 100 тыһ. тобо ыраах сүөһүлээх (бөһүөгэ 233 тыс.), оннор 350 тыс. тонна оту бэлэмнэтэр былааннаахтар эбит. Ыраҕыллыбыт баһылаара, отчуур сирдэрэ дэҥэ үһү.

Делегация чилиэннэрэ министр кытта көрсүһүү кэнниттэн Шимановскай, Тамбовскай, Мазановскай, Серышевскай, Белогорскай оройуоннары кэрийэн быһаччы олохтоох салалталары, үлэһиитэри кытта кэпсэппиттэр. Оннор рулоннаммыт оту болҕомҥэн атыылыахтарын бэлэмнээхтэр үһү. Ол эрдэҥи тиллэн кэлэр ороскуота аҕара улахана соннуутар. Быйыл саас Амуртан массыынаннан тиллибит от 1 тонната 18-23 тыс. солк. турбут.

Этэргэ дылы, бөҕэбиттэн эптохтиэ, "комуско" тэҥнэхх от буолан тахсар.

Хомуур, бөҕэбит дойдубутугар тоҕо даҕаны курдаан буоллар тонна оннооҕо 20-чэ бэҕэр анарын – 10 да тыһыынчаны төлүүр буоллар, ким барыта иливиэн да үрдүк, сиэрдэҥэн да быһаан дьэбит курдук от бөҕүнү бэлэмнээ этилэр.

Сунтаарга, Ньурбаҕа. Бу ыйы 22-26 күннэригэр Улуус Мунньаҕын председателэ В.В.Гуляев уонна ТХУ специалиста Н.Н.Хоютанов Сунтаар уонна Ньурба улуустарыгар от көрдөһө баран кэлиилэр. Кэпсэтиһии түмүгэ маннык буолбут.

Сунтаарга. "Кириэстээх" ТХПК – 500 т , "Лонкур" б/х – 300 т, оту болҕомнуох буолбуттар. 200 т күөх маассаны атыылыырга субалэспит. Оҥоҥ сунтаардар барыта 1000 тонналы бэлэмнииргэ сүбэлэспиттэр. Оту улуус баһылыга В.Тихонов хонтуруоллуом диэн эрэнэрбит.

Ньурбаҕа. "Сибиэкстэ" б/х – 200, МТС-Агро – 200, "Чаппанда" ТХПК – 200, "Антоновка" КП – 300 уонна "Ньурбачаан" кооператив – 100 тонна оту атыылыырга дуоҕабардаспыттар. Оннооҕи 2 улуустан 2000 тонна оту атыылаһар буолбуттуут. Сүрүн усулуобуйа быһыытынан атыылаһыллар от сыанатын ангарын 4 мөл. солк. атырдьах ыйын саҥатыгар эрдэлээн төлүүргэ туруорсубуттар. Оҥоҥ от атыылаһыан баҕалаахтар тонна от сыанатын ангарын 2-лии тыс. солк. түргэнник төлүү сатыырыт эрдийиллэр.

110 тонна от тиллэн кэлиэ.

Биллэрин курдук, мобильнай биригэдэлэртэн аан маҥнайгыттан "Чыаппара" ТХПК 6 киһиилээх звенота от ыйын 6 күнүгэр Хатыыстаах арыыга киирбитэ. Кинилэр 216 тонна оту болҕомнооннуттэрин өрүскэ улахан уу кэлэн быдьыгар туруктаммыттарынан суһал дьаһал ылыллан тиэйэр үлэ саҕаланна.

Ол курдук, от ыйын 27 күнүгэр 11 улахан массыына "Аҕам алааһа" паромунан туораан 110 тонна оту ноҥуо күнүгэр Чыаппараҕа тиэйэн аҕалыллар. Салгыы тиэйиэхтэрин уу кэлэн мөҥэйдэн кыайан барбатылар. Ордубут оту үрдүк сиргэ собуоскаһыан ыытыллыаҥ.

Бу от тиэйэритин ороскуотун "Чурапчы" кооператив баантан кредит ылан төлөөтө.

И.ПОНОМАРЕВ.

Сиэр-туом

АТЫРДЬАХ ЫЙА — КЫРДЬЫК ТУҺА, ҮЛЭ-ХАМНАС КЫРДЬЫГА

Саха ыала оттуурун быыһыгар сиф аҕыыр кэмэ каллэ. Оно үлаллыр олус да бэрт буолара!

Бу ыйга айыллар эргиирэ сиргэ Аан Дьааһын диэн айар күүһү ааҕалар. Ол быһыытынан, кэһи ордук чуолаан кырдьыгы икки көлдьүгү, араарар ейдээн кэскилин кэнэтинэр, тускулун туһсарынар. Арыы үрдүгэр уу дагдайбатын кэриэтэ кырдьык үрдүгэр сымыйа ыгтыбат. Кэһи барахсан кырдьыгы өрө тутар ыйаахтаах.

Кылгас үйэтигэр эльбэх кэһи кырдьыгын кыайан таһаарыммакка, хара бальыргa баттатан, саная-оноо ыар сүгэһэрдээх бараахтыыра буолуо. Ол аньыыта туолара диэн баарын хаалааччылар өрүү да ейдуох кэриэтэхтэр. Олох кырдьыга оннугу ирдиир. Аан Дьааһын уот чаҕылҕаныгар дапсыырдаан, Сүг Дьааһын сүллэр этэнэлэн лүнгүүрдэн, ардаҕынан-самыырынан сапсыйан, кырдьыгы сырдыыка таһаарар кэмэ бу ыйга дэнэр.

Кырдьыгы-сымыйаны кэһи сүрэҕэ таайан билэр, кэхсэ сэрэйэр. Өссө чахчы уонна дьиҥ диэннэр бааллар. Туох барыта дьиҥнээх, туох барыта толору тоҕустаах. Онон саха Аан Дьааһын диэн ейдөбүлүн тоҕуһун, тоҕус түмүгүн маннык ейдүүбүт:

1. Быа. Кэһи айылҕаттан быалаах-туһахтаах буолар. Ол быа тардар. Күүгэн быаҥ кэтүллүбэтин, ыйтан быаҥ быстыбатын! - диэн айыылартан быаны бөҕөрөтөр алгыс баар. Кэһи айыы сиэрдээх буоллаҕына быата үһүн буолар. Өлүү-сүтүү, оһол-төрүөт быата оччоҕо тардыбат.

2. Тыын. Кэһи быатын үһүна тыыныы быһаарар. Кэһи тыына туругун көрдөрөр. Тыына үһүн кэһи сүрэҕэ ыгымнык тэбэр. Онон кини ыксыыр, дьиҥи кыайан араарбат. Хараҕа харангарар, ейө бааллар.

3. Коҕус. Үһүн тыыннаах кэһи кэхсэ киэҥ үһүү-киэҥи саныыр, дьиҥи дьиҥнээхтик билэр. Кэрбөтөр да кэхсүнэн бүтэйдии сэрэйэр. Коҕус диэн кэһи ис киэнэ аатанар. Аан дойдуну төһө ылдьэ сылдьара. Кырдьаҕас көҕүстэх кэһи ис киэнэ кыра. Кини тыына кылгас, ыксыыр. Үһүү-киэҥи саная-бат.

4. Хараҕ. Дьиҥи билбит кэһи хараҕа аһыллар, өлөө дьэҥкэрэр, ейдүүрэ күүһүрэр, хараҕа сырдык кэһи ырааҕы өтө көрөн, киэҥи билэр. Хараҕа харангарбыт кэһи дьиҥи араарбат, сымыйар. Харангарбыт кэһи кырдьыгынан сылдьыбат. Аныгы үйэ бөҕө адыыгата диэн кэһи. Харчыга хараҕа харангарар буолан хаалла. Харчы кытыспыт сиригэр кырдьык ахсаан ахсаантта ылыллыбата баар. Ол кырдьык.

5. Сүргэ. Кэһи санаатын турута сүргэ дэнэр. Үһүн тыыннаах, киэҥ коҕустээх, сырдык кэһи дьиҥи билэн санаата чэгчиир, сүргэтэ көтөҕүллэр. Бу кэһи айыыларга тиийэр кыахтаах, чараас эйгэҕэ тахсар, көтөҕүллэр. Айыы быата тардан таһаарар.

6. Ыраас. Кэһи диэн айыы сиэрдээх, куһаҕаны саная-бат, аньыыта киирбэт, аньыыны оногобот. Сүргэтэ күүстэх, ойо дьиҥэ, быата биэ. Онон кини куттамат, кэскилэ киэҥ.

7. Дьиҥ кырдьык. Хас биирдии кэһи тус кырдьыга мунньуллан, ыраастанан дьиҥнээх кырдьык тахсар. Оҥу билэр кэһи дьиҥнээх кэһи буолар. Кини этиитэ, санаабыта, ейдөөбүтэ айыы тыыннаах буолар. Онон кини атыттары дьүүллүүр кыахтанар – дьиҥ кырдьыгынан.

8. Дьиҥ - диэн кэһи айылҕаны туһанарын кэриэтэ. Туох барыта дьиҥнээх. Дьиҥэ суох барыта албын, үлэтэ суох. Дьиҥ үйэлээх хаһан да аастар. Ол – дьиҥнээх таптал, дьиҥ кырдьык, дьиҥ чахчы, дьиҥнээх доҕор, дьиҥнээх олох, оҕа. олох дьиҥэ.

9. Олох кырдьыга. Дьиҥнээх дьон олох кырдьыгын туругурдар аналлаахтар. Дьиҥнээх дьоннооох омук кырдьыга тахсар. Кырдьык кыайар. Оннук омук үһүн тыыннаах, өлбөт үйэлэнэр. Кырдьык диэн кэһи айыылартан быатын соҕо соҕ диэн ол аата кырдьык.

Хас кэһи санаатыгар кырдьык туспалардаах буолар. Оҕо кыратыгар хаһан да сымыйалаабат. Үгэс курдук ардыгар алдьаһыыр идэлээх. Мөҕүллэр оҕо анаан албыныы үөрэнэр. Кырдьыгы этиэн, кырдьыгынан билиммити мохпот куолу. Оҕо алдьас оногорбутун буруйун кыратыгар билиэ үөрэнэр. Билиммиҥин ахсын ыраастанар, чэгчиир. Кырдьык ыраас, сымыйа кир. Сымыйа кыттыста да, дьон иллэрэ эстэр, итэҕэйсибэт буолаллар. Ону этэллэр эйэлэрэ эстибит, атырдьах салаатыныы араҕыстылар диэн. Тоҕо атырдьах ыйыгар кырдьык ордук биллэрэ буолуой? От кэбиһэр, кыдамальыр-атырдьахтыыр эрэ кэм буолбакка үлэ түмүгүн, үлэ төлөбүрүн кырдьыгынан аахсар кэм кэлэр. Сүрүн үлэ оттооһун. Кэһи барыта үрүҥ үлэһит буоллаҕына, аһыыра суох буолаа иннибит. Дьэ, ол иһин бу ыйга кырдьыгы өрө тутар үгэспит оннук.

Төрөппүттэр оҕоҕутугар кырдьыгы тутуһуннарыҥ, кырдьыксыт диэн маана майгы. Оҕо оччоҕо дьиҥнээх кэһи буолар. Били "Дьиҥнээх кэһи туһунан сэһэн" диэн баар диэ ол кэриэтэ. Биир биир ырыта түһэр буоллахха, бэйэтэ туспа кэпсээн, кэпсээнтэн кэпсээн. Саха амтан диэни улаханнык суолталыыр. Аһыыр аскыт амтаннаннын! – диэн алгыыр. Бу үс сүһүөх алгыһы саха ыала этэ-сиэрэ сылдьар үгэстээх!

Иитэр сүөһүөт күрүөлэннин!
Төрөтөр оҕоҕут тиэхэлэннин!
Аһыыр аскыт амтаннаннын!

Ингэмтэлээх отунан аһылыктаммыт сылгы-сүөһү этин-үүтүн аһаммыт саха саха буолар. Саха сир аһа диэн отон арааһын ааттыыр: сугун, хаптаҕас, дьэдьэн эмтээх буоланнар, эмп кэриэтэ сиэнэр астар.

Моонньоҕон, отон атырдьах ыйыгар ситэр. Моонньоҕон курунна, солооһунна үүнэр. Мутудай бүппэт үһүн курунна бүтүннүү моонньоҕон буолааччы. Атырдьах ыйа – кырдьык таҥараттан ыйа. Этиҥ халлааны дьааһыйан сири-уоту ыраастыыр. Кэһи эмиэ үлэтэ үмүрүйэн кырдьыгынан аахсан, сир аһын астаан-аһаан ырааһырар. Этиҥ түспүт арчыгынан эмиэ ыраастанар. Ыйбыт си бэлиэтэ – дүҥүр ойуута. Дүҥүрэ иитэ сылдьар дириҥ ис хоһоон саха төрүт культуратын биир кэлимэ, ойуун культурата буоларын этэр. Си бэлиэ (символы) арыйар күлүүс тыла ийэ тыл буолар. Платоннга үөрэммит Аристотель кэһи айара диэн айылҕаҕа баары үтүктэрэ аатанар диирин билэбит. Си бэлиэ кэһи тулалыыр эйгэни ураты көрүүтүн түмүгэр үөскүүр. Күндүтүк саныыр дьонум, бу ыйга туугу болҕойбутун, туох туһугар олороробут, ис хоһоонун, си бэлиэтин саха кэһитин ийэ ейүгэр, кутугар-сүрүгэр тиллэрин туһунан сэһэргэтиим. Кырдьыгы, кэҥүлү өрө тутан модун ийэ сирбитигэр сириэдийэн олоруоҕуҥ үтүө-мааны дьонум! Аан Дьааһын тоҕус түмүктээх ыан алгыһын аныыбын:

Күөтэн быаҥ кэтиллүбэтин,
Ыйтан быаҥ быстыбатын!
Тыыныан үһаатын
Кэхсүн кэнэтин,
Хараҕым сырдыатын,
Сүрэх кэтэҕиннин!
Ыраас буол
Дьиҥнээх буол,
Кырдьыгынан олор!
Дом! Дом ини Дом!

Аһыыр аскыт амтаннаах, сиир оккут сүмэһиннээх буоллун! Өйгүт-санааҕыт ыраас буоллун!

Иҥэр уугут, тыынар салгыгыт ыраас буоллун! Оттон-мастан тардыһан чэгиэн-чэбдик дьоллоох буолуоҕуҥ!

Е.М. КАЖЕНКИНА – Чугдаара, социальнай педагог-этнолог, психолог. Чурапчы.

Санаабын этэбин

КЫРАҺЫАБАЙ ДА ДУУҺАЛААХ КЫРГЫТТАР

Нууччаларга быыр-былыргыттан "какая красивая душа" диэн махтаныр, астыныр санаа аллайар тылы туттааччылар. Ол аата аһыныгас, дьоҥҥо комолоһор майгылаах дьону хайгыыллар. Кинилэр сүрүннэрэ издэҥнэ түбэспиттэрэ көмө, тирэх буолар, дьоҥҥо кэскиллээҕи саныыр, оногор, кэриэстиир үлэни ыытар дьону сөбүлүүллэр.

Биһиги улууспутугар аймахтарын, биллэр дьоннорун хаһыатынан кэпсээн, кинигэ суруйан үйэтитэр дьоннорбут элбэхтэр эрэллэр. Көҕүһүү даҕаны, күрэхтэһии даҕаны буолбакка ис санааларыттан ылсан үлэлиллэр.

Эр дьон эрэ буолбакка кэнники кэмнэртэ дьахталлар ылсан эрэллэр. Дьахтар, ийэ кэһи дуоһатын сылааһа кинилэр суруйан таһаарбыт кинигэлэриттэр илгэтэрэ дылы. Дириҥ бөҕүлэгэр олорор С.П.Капитонова ийэтин Ульяна Сидоровна (Мэлдьэхси нэһилиэгэ) удьуордарын ырытан кинигэ оногон таһаарбыта биллэр. Екатерина Семеновна Ксенофонтова "Талбэйтэн төрүттээхпит" диэн бэртээхэй кинигэни суруйан 2002 с. таһааттарбыта. Мария Андреевна Герасимова - Сэҥээрэ Хайахсыт нэһилиэгин уонна культура үлэһиттэрин суруйан кинигэ оногороо ийиллэр.

Дьиҥнээхтик, олохтоохтук дьаныһан туран үлэлиир иккки эрэ кинигэхэ анаан суруйан эрэбин. Кинилэр кырдьык кэрэ дьүһүннэриҥэн, майгыларыгар-сигилиллэриҥэн ылсыбыт идеэлэриҥэн, дьарыктарыгар кыраһыабай дуоһалаах кыргыттар. Дьоннорун-сэргэлэрин олохторун, үлэлэрин үөрэтэллэр, дьон-норуот билиитигэр таһааралар, үйэтитэллэр. Кинилэр иҥэн учуоталлар. Биирдэстэрэ "Сырдыгынан сыдьаайар Сыламмыт" кинигэ автора Клара Гавриловна Макарова, уонна "Мутудай нэһилиэгэ" диэн кинигэни хомуйан, түмэн оногорбут Татьяна Егоровна Захарова. Авторлар үгүс эльбэх кинигэлэриттэр буолбакка биирдии эрэ үлэлэриттэр тохтуу түһүөм.

"Сырдыгынан сыдьаайар Сыламмыт" кинигэ (К.Г.Макарова) 2012с. саҕаланыыта күн сирин көрбүтэ. 727 страницалаах, 1200-тэн тахса хаартыскалаах, 500 экземпляردаах, 2 кг 200 гр. ыйааһыннаах кинигэ. Кинигэ 478 тус-туспа аатаах тизмэлэрэ туспа кыһыл буукубаларынан суруллубут. Сорох кэһи санаатыгар ангардас тизмэ аатын булуу, хаартыскалар оннуларын буллартаан олордуу үүнэн турбут сирдэрэ ааттамыттар. "Алаас ахтылҕаннаах, төрөөбүт буор тардылаах, аарсаар айылҕабыт маннытар алыптаах".

Сэрии иннигэр дьон колхозтарга киирэн күүрэн-хааран үлэлээбит сыллара оҕолорутар тиийэ бэриллибит. "Биһиги "Чолбоннорбут"", "Энгельстэрбит", "Горькайдарбыт", "Сайдыылларбыт" дэһоллор, онон кэбэҕэстик өйдөһоллөр. Биһиги дьоммут советскай былаас иһин үлэлэхтилэр инни, үлэлэбэтилэр инни, ол дьоннор аатта-суоллара, комнээхтэрэ ахтыллыбыттар.

Кинигэлэргэ иккис туһүмэх сэрии сыллара. Дойдубут күүгүмэҥэй дьыҥаламмыт күннэриттэр биһиги дьоммут атын омук дьонун кытары тэҥнэ саа-саадах туран кыттыбыттара ахтыллыбыта, кэриэстэнэн суруллубута хайдаҕыллаах. Арааһа сахалартан биир маҥнайгыннан өстөх уодаһыннаах уотун сэриэ буоллаҕын күн көрсүбүт. Арҕаа Украина Житомир куораттаары пограничнай застава байыаһа Мутудайтан Николай Николаевич Скащев – II буолар. Николай Николаевич 1941 с. бэс ыйын 22 күнүгэр сэриигэ киирсибитэ, ханнык даҕаны сурах-сабыык кэлбэтэҕэ. Иэдэннэх хоту ороҥнарга көһөрүллүү эмиэ ахтыллар. Сэрии, көһөрүллүү кэмнэриттэр хаалыньаҥнар төһөлөөх ыарахан кэмнэ олорон үлэлээбиттэрэ саналыллар.

Сэрии кэннэттэн тута "ырай олоҕор" арыллыбатаҕа. Эмиэ бэйэбит дьоммут күүрээннэх үлэлэрин түмүгэр олох сыыһа-баайа оннук буолан истэр. Кэнники эйэлээх кэмнэ хотуулаахтык үлэлэбит, биирдии дьиэ-кэргэн ыал дьон үөрүүлэрэ-көтүүлэрэ, илгэлээх, эйэлээх олохторо суруллубут, үгүс дьон, кэнҕэски ыччат билиитигэр таһаарылыыбыт.

Бу буолар дьиҥнээх үйэлээх паааматыннык. Үтүө буоллун, мөкү буоллун бары төрөөбүттүөскээбит өбүгэлэрдээхпит. Кинилэри бэлэр, ейдүүр, утумнуур иэстээхпит. Төрүттэрин-уустарын ыгыктыыр эрэ кэһи иннинэлээх.

Авторлар биирдии кэһи хаартыскатын хото хомуйан олордубуттара кэмигэр кэриэтэр. Бука Кларалаах Татьяна бэйэлэрэ эрэ боҕуччу тутан үлэлээбит буолбатахтара буолуо. Күүскэмө буолбут, ахтыы суруйан үлэлэрин чэгчэтиспит дьон бөҕө баар буоллахтара. Ийэлэриннаҕаларын, төрүттэрин ахтан суруйбут үтүөкиннээх эдэр дьоннор эльбэхтэрэ олус үчүгэй.

Атын да нэһилиэк кинигэлэригэр, бу даҕаны кинилэргэ атын нэһилиэк, ороҥон дьоҥо кэлэн үлэлээн-хамсаан аастыт, дьон-сэргэ ыгыктабылын ылбыт дьонноро бэрт эльбэх кэһи кинигэлэр суруллаллар. Оҥу сорох дьон сыыһаан ааҕаллар. Мин оҥу ылыммаппын. Ол кэһи төрөөбүт нэһилиэгэр да, олохсуйан үлэлээбит сиригэр да суруллуннун эҥ. Статическай учуоттааһын буолбатах. Кинилэр тустарынан дьон биһирэбиллэрин, махталларын биллэриллэрэ туох омуоллаҕый?

Кинилэр иннинэ да кэннинэ да переплеттарын ис оттулэриттэр -хаартыскалар, микроороҥон топографическай карталара ойууламмыттара табыгастаахтык көстөр. Холобур, "Мутудай" кинигэ кэлин форсаныттан тулалаан олорор эльбэх дэриэбинэ хаһан баарын быһаарарын.

Биирдии кэһини суруйалларыгар ол кэһи аатын-суолун тута суруйалларын сөбүлээтим. Бу кимий диэн көрдүү сатаабаҕыс.

Бука сыыһа-халты баара буолуо. Биһиги сыыһаҕа суох кинигэни оногор буола иликпит. Биири эттэхпинэ, коллективнай хаартыскалар аныыларыгар быыаарыы суруктааҕа буоллар ордук эҥ. Ити дьон мэтириэттэрин биһиги билбиппит иһин, 50-60 сылынан кимнээх туралларын суруктан биилэ этиллэр.

Олоххо бары өттүгэн улахан туһалаах кинигэлэр (атын нэһилиэктэр таһаарбыт кинигэлэрин сирбит буолбатахпын).

Дьоннорун-сэргэлэрин үйэтитиэр үтүө саналаах кыраһыабай дуоһалаах кыргыттарга махтанабын.

Иван ПАВЛОВ. Мындаҕайы.

Наслежный Совет муниципального образования "Кытанахский наслег" Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия)

Внеочередная сессия 28

с. Кылянки 20 июля 2012г.

РЕШЕНИЕ № 111

Отчет об исполнении бюджета за 2 квартал 2012 года МО "Кытанахский наслег"

Заслушав и обсудив отчет экономиста администрации МО "Кытанахский наслег" Захаровой А.П. об исполнении бюджета за 2 квартал 2012 года Наслежный совет РЕШАЕТ:

1. Утвердить отчет исполнения бюджета за 2 квартал 2012 года МО "Кытанахский наслег" согласно приложениям № 1, № 2 к настоящему решению;

2. Опубликовать данное решение в улусной газете "Саҥа олох";

3. Решение вступает в силу с момента подписания.

Председатель Наслежного Совета муниципального образования "Кытанахский наслег" Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия)
И.П. ИГНАТЬЕВ.

Глава муниципального образования "Кытанахский наслег" Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия)
И.П. ИГНАТЬЕВ.

Приложение № 1

Исполнение бюджета МО "Кытанахский наслег" Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия) за 2 квартал 2012 года

(в рублях)

	Утверждено	Уточнено по решению	Уточненный план	Исполнено	% исполнения к утвержденному плану
ДОХОДЫ					
Итого налоговых и неналоговых доходов	393 286,00	48 419,00	269 899,45	118 495,06	
налоговые	219 506,00		219 506,00	19 181,94	10,74
неналоговые	173 780,00	48 419,00	50 393,45	99 313,12	99,64
Безвозмездные поступления	6 889 474,00	1 891 531,00	7 898 986,00	7 480 286,69	95,02
- дотации на выравнивание	5 874 400,00		5 874 400,00	5 874 400,00	100,00
- субвенции на обеспеченность		390 600,00	390 600,00	0,00	0,00
- субвенции на ФК	82 074,00	11,00	82 085,00	82 085,00	100,00
- иные субсидии			0,00	0,00	
- субсидии			0,00	0,00	
- прочие безвозмездные поступления		1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	100,00
- иные межбюджетные трансферты		500 930,00	500 930,00	500 930,00	100,00
ИТОГО	6 192 759,00	1 957 330,43	8 150 885,45	7 598 781,86	93,22
РАСХОДЫ					
0100 Общегосударственные вопросы	2 172 249,00	40 178,43	2 172 427,43	1 861 235,66	85,68
0102 Глава МО	368 067,00		368 067,00	420 410,23	114,21
0104 Руководство местной адм.	1 804 182,00	40 178,43	1 804 360,43	1 440 825,43	79,84
0107 Проведение выборов					
0113 Другие общегосударственные					
0200 Национальная оборона	82 851,00	141,00	82 992,00	49 926,00	60,15
0300 Национальная безопасность и правоохранительная деятельность	123 000,00	-40 000,00	83 000,00	8 000,00	100,00
0400 Национальная экономика	462 672,00	-80 179,00	382 493,00	82 153,00	21,48
0401 Общехозяйственные вопросы					
0402 Топливо и энергетика					
0403 Сельское хозяйство и рыбоводство	38 000,00		38 000,00		0,00
0407 Лесное хозяйство					
0408 Транспорт					
0409 Связь и информатика					
0411 Др. вопросы в области национ. эконом.	342 672,00	-80 179,00	262 493,00	82 153,00	100,00
0500 Жилищно-коммунальное хозяйство	281 690,00	1 949 208,33	1 316 298,33	952 914,75	71,36
0501 Жилищное хозяйство		100 000,00	100 000,00	0,00	0,00
0502 Коммунальное хозяйство					
0503 Прочие мероприятия по благоустройству в области ЖКХ	281 690,00	281 298,33	1 166 298,33	952 914,75	81,64
0504 Др. вопросы в области ЖКХ					
0600 Охрана окружающей среды					
0700 Образование					
0800 Культура, кинематография и СМИ	1 834 703,00	1 600 000,00	3 434 703,00	2 824 692,94	82,25
1000 Социальная политика	0,00	0,00	0,00	0,00	
1100 Физкультура и спорт	1 278 617,00	-76 000,00	1 202 617,00	1 038 853,34	86,40
1200 Межбюджетные трансферты		99 510,67	99 510,67	99 510,67	100,00
в том числе:					
перечисления		99 510,67	99 510,67	99 510,67	100,00
начисления					
ИТОГО:	6 192 759,00	3 957 330,43	8 150 885,43	6 996 600,26	85,84
Результат профицит (+), дефицит (-)	0,00	-2 000,00	-2 000,00	602 181,60	

Приложение № 2

Сведения о численности муниципальных служащих МО "Кытанахский наслег", работников муниципальных учреждений и их денежном содержании за 2 квартал 2012 года

Наименование показателя	Фактическое наличие на начало года	Фактическое наличие за 2 квартал 2012 года	Уточненный план, в рублях	Кассовый расход, в рублях
Глава муниципального образования				
Штатные единицы	1	1		
Расходы, всего			498462,00	423410,23
Расходы на оплату труда и начисления			498462,00	423410,23
заработная плата			383001,00	349972,71
начисления на оплату труда			115461,00	73438,52
Исполнительные органы местных администрация				
Штатные единицы муниц служащих	3	3		
Расходы, всего			1703663,43	1093839,41
Расходы на оплату труда и начисления			1315000,00	778824,51
заработная плата			1010743,00	598234,51
проезд в отпуск			30000,00	0,00
начисления на оплату труда			304257,00	180590,00
Материальные затраты			388663,43	299015,90
Коммунальные услуги			189663,00	95224,10
Военный учет				
Штатные единицы	0,25	0,25		
Расходы, всего			41038,00	41038,00
Расходы на оплату труда и начисления			35290,00	30292,00
заработная плата			27104,00	27104,00
начисления на оплату труда			8186,00	3188,00
материальные затраты			5748,00	10746,00
Делопроизводство ЗАГС				
Штатные единицы	0,25	0,25		
Расходы, всего			3024,00	3024,00
Расходы на оплату труда и начисления			3024,00	3024,00
заработная плата			2322,00	2322,00
начисления на оплату труда			702,00	702,00
Землеустроитель				
штатные единицы	1	1		
Расходы, всего			67991,00	62553,00
Расходы на оплату труда и начисления			62993,00	62553,00
заработная плата			53998,00	53558,00
начисления на оплату труда			16997,00	16997,00
Культура				
Штатные единицы	4,5	4,5		
Расходы, всего			2854993,00	2824692,94
Расходы на оплату труда и начисления			715200,00	442714,42
заработная плата			549998,00	340903,42
проезд в отпуск			20000,00	0,00
Коммун услуги работников бюдж сферы			16000,00	0,00
начисления на оплату труда			165248,00	101793,00
Материальные затраты			1258993,00	1325154,60
Коммунальные услуги			881004,00	847123,69
Физкультура и спорт				
Штатные единицы	2	2		
Расходы, всего			1208617,00	1038853,34
Расходы на оплату труда и начисления			269264,00	179003,34
заработная плата			166168,00	139170,34
начисления на оплату труда			48896,00	39833,00
Материальные затраты			152700,00	152700,00
Коммунальные услуги			824661,00	707099,99

Наслежный Совет муниципального образования "Кытанахский наслег" Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия)

Сессия 25

с. Кылянки 4 апреля 2012г.

РЕШЕНИЕ № 106

Отчет об исполнении бюджета на 2011 год МО "Кытанахский наслег"

Заслушав и обсудив отчет экономиста администрации МО "Кытанахский наслег" Захаровой А.П. об исполнении бюджета на 2011 год Наслежный совет РЕШАЕТ:

1. Утвердить отчет исполнения бюджета МО "Кытанахский наслег" за 2011 год согласно приложениям № 1, № 2 к настоящему решению;

2. Бюджет МО "Кытанахский наслег" на 2011 год считать исполненным;

3. Опубликовать данное решение в улусной газете "Саҥа олох";

4. Решение вступает в силу с момента подписания.

Председатель Наслежного Совета муниципального образования "Кытанахский наслег" Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия)
И.П. ИГНАТЬЕВ.

Глава муниципального образования "Кытанахский наслег" Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия)
И.П. ИГНАТЬЕВ.

Приложение № 1

Исполнение бюджета МО "Кытанахский наслег" за 2011 год

(в рублях)

	Утверждено	Уточнено по решению	Уточненный план	Исполнено	% исполнения к утвержденному плану
ДОХОДЫ					
Итого налоговых и неналоговых доходов	445 199,00	38 000,00	483 200,00	513 551,18	
налоговые	356 051,00	47 000,00	403 051,00	410 103,56	101,75
неналоговые	89 148,00	-9 000,00	80 148,00	103 447,62	129,05
Безвозмездные поступления	7 568 466,83	2 769 984,00	10 338 450,83	10 337 230,83	99,99
- дотации на выравнивание	6 833 100,00		6 833 100,00	6 833 100,00	100,00
- дотации на обеспеченность		1 175 500,00	1 175 500,00	1 175 500,00	100,00
- субвенции на ФК	82 336,00	1 000,00	83 336,00	83 336,00	100,00
- иные субсидии	658 030,83	-418 016,00	241 014,83	241 014,83	100,00
- субсидии		583 000,00	583 000,00	583 000,00	100,00
- прочие доходы					
- иные межбюджетные трансферты		463 000,00	463 000,00	463 000,00	100,00
ИТОГО:	8 013 665,83	2 808 984,00	10 821 650,83	10 850 781,71	100,28
РАСХОДЫ					
0100 Общегосударственные вопросы	3 315 442,00	656 598,04	3 972 040,04	3 972 040,04	100,00
0102 Глава МО	777 421,00	13 019,00	790 440,00	790 440,00	100,00
0104 Руководство местной адм.	2 541 021,00	643 581,04	3 181 600,04	3 181 600,04	100,00
0107 Проведение выборов					
0113 Другие общегосударственные					
0200 Национальная оборона	77 745,00	0,00	77 745,00	77 745,00	100,00
0300 Национальная безопасность и правоохранительная деятельность	32 990,00	-30 996,00	83 994,00	83 994,00	100,00
0400 Национальная экономика	367 567,00	1 035 934,54	1 403 501,54	1 403 501,54	100,00
0401 Общехозяйственные вопросы					
0402 Топливо и энергетика					
0403 Сельское хозяйство и рыбоводство					
0407 Лесное хозяйство		402 000,00	402 000,00	402 000,00	100,00
0408 Транспорт					
0409 Связь и информатика					
0411 Др. вопросы в области национ. эконом.	367 567,00	633 934,54	1 001 501,54	1 001 501,54	100,00
0500 Жилищно-коммунальное хозяйство	109 000,00	108 836,00	216 836,00	216 836,00	100,00
0501 Жилищное хозяйство		90 000,00	90 000,00	90 000,00	100,00
0502 Коммунальное хозяйство					
0503 Прочие мероприятия по благоустройству в области ЖКХ	109 000,00	20 836,00	129 836,00	129 836,00	100,00
0504 Др. вопросы в области ЖКХ					
0600 Охрана окружающей среды					
0700 Образование					
0800 Культура, кинематография и СМИ	2 555 231,00	258 539,80	2 813 770,80	2 811 770,80	100,00
1000 Социальная политика	450 000,00	-458 476,00	491 504,00	191 504,00	100,00
1100 Физкультура и спорт	992 419,00	1 000 759,00	1 993 178,00	1 993 178,00	100,00
1200 Межбюджетные трансферты					
в том числе:					
перечисления					
начисления					
ИТОГО:	8 011 696,00	2 808 984,00	10 872 568,00	10 872 568,00	100,00
Результат профицит (+), дефицит (-)	0,00	-12 867,00	-12 067,00	-21 774,29	

Приложение № 2

Сведения о численности муниципальных служащих МО "Кытанахский наслег", работников муниципальных учреждений и их денежном содержании за 2011 год

Наименование показателя	Фактическое наличие на начало года	Фактическое наличие конец года	Уточненный план, в рублях	Кассовый расход, в рублях
Глава муниципального образования				
Штатные единицы	1	1		
Расходы, всего			785440,00	785440,00
Расходы на оплату труда и начисления			785440,00	785440,00
заработная плата			623700,00	623700,00
начисления на оплату труда			161740,00	161740,00
Исполнительные органы местных администрации				
Штатные единицы муниц служащих	3	3		
Расходы, всего			3186600,00	3186600,00
Расходы на оплату труда и начисления			1717724,00	1717724,00
заработная плата			1246105,00	1246105,00
проезд в отпуск			45450,00	45450,00
начисления на оплату труда			426169,00	426169,00
Материальные затраты			1230161,06	1230161,06
Коммунальные услуги			238715,00	238715,00
Военный учет				
Штатные единицы	0,25	0,25		
Расходы, всего			77745,00	77745,00
Расходы на оплату труда и начисления			68300,00	68300,00
заработная плата			50900,00	50900,00
начисления на оплату труда			17400,00	17400,00
материальные затраты			9445,00	9445,00
Делопроизводство ЗАГС				
Штатные единицы	0,25	0,25		
Расходы, всего			9400,00	9400,00
Расходы на оплату труда и начисления			9400,00	9400,00
заработная плата			7040,00	7040,00
начисления на оплату труда			2360,00	2360,00
Землеустроитель				
Штатные единицы	1	1		
Расходы, всего			388901,94	388901,94
Расходы на оплату труда и начисления			344300,00	344300,00
заработная плата			256557,00	256557,00
начисления на оплату труда			87743,00	87743,00
материальные затраты			44301,94	44301,94
Культура				
Штатные единицы	4,5	4,5		
Расходы, всего			3813770,00	3813770,00
Расходы на оплату труда и начисления			1145688,00	1145688,00
заработная плата			829337,00	829337,00
проезд в отпуск			16788,00	16788,00
Коммун услуги работников бюдж сферы			16900,00	16900,00
начисления на оплату труда			263843,00	263843,00
Материальные затраты			315558,00	315558,00
Коммунальные услуги			1852324,00	1852324,00

5 – 7 кылаас үөрэнээччиларын формаларын эскиһэ.

С.К. Макаров аатынан Чурапчытааҕы гимназия үөрэнээччилэрэ, учууталлар, төрөппүттэр!

Эмиэгинэ 2012-2013 үөрэх сыла чугаһаабытынан эҥэрдэлиибит уонна балаҕан ыйын 1 күнүгэр сана школьнай формалаах кэлэргитин күүтэбит.

Школьнай форма эскиһин онгордо 10 «а» кылаас үөрэнээччитэ Дайаана Баранкова.

Матырыйаалы «Ситим» маҕаһыынтан атыылаһаҕыт. Форманы быһан биэриигэ, тигиигэ «Дьүөгэ» ИП Т.Н. Карсанаева, тел. 41-782, И.С. Николаева 41-883 сакаас ылаллар.

Билии күүгэр көрсүөххэ диэри!

Оскуола салаатата.

8 – 11 кылаас үөрэнээччиларын формаларын эскиһэ.

ООО «ИЖС» предоставляет краткосрочный кредит для приобретения строительных материалов без поручительства только по паспорту
– от 10 000 до 50 000 руб.
– от 100 000 руб. и выше под 3 % в месяц сроком на 3 месяца.
Работаем с материнским капиталом.
Адрес: с. Чурапча, ул. Артемьева, 9. Тел.41-154.

БИЛЛЭРИИЛЭР

Менцериков уулуоса 11 №-гэр баар Ритуальнай өнө сыала, Өй-уунускай уулуоса 5 №-гэр көстүүн биллэрбит.

***

Дириҥ бөҕүөлэгэр 8х8 дьиэ атыылаар. Сыаната кэпсэтиллиэ. **Тел. 8-914-270-70-26, 8-914-102-24-47.**

***

От ыйытар Аларар нөҥүлүгэр буолуохтаах уу ситимэ ыарбытын балыстыыр быраабылыынык атырдьах ыйын 4 күнүгэр, субуотаҕа көстүүн ыытыллыаҕа. **Нөҥүлүк дьаһалтата.**

***

Грузовая перевозка в любом направлении 3,5-8 тонн. **Тел. 8-914-271-92-72.**

Таҥыллыах кэргэним, арыбыт, Мырыла нөҥүлүгүн олохтоох
СЕМЕНОВ Виктор Иннокентьевич
сөҕүмүрдүк олохтон туораабытын бары биллэр дьоҥуттар, аймахтарыгар курутуйан туран ыытыллыаҕа.

Кэргэн, оҕолоро.

Кутурдаммарын тиэрдиллэр:
– Мэҥэ-Хаҥаластан төрүттэх Мырыла нөҥүлүгүн олохтоох Семенов Виктор Иннокентьевич сөҕүмүрдүк олохтон туораабытынан, биирдэ үөрэммит дьүөгэбитигэр Варвара Платоновна Семеновага, оҕолорутар биирдэ үөрэммит оҕолоро.
– Күүгүнүт Семенов Виктор Иннокентьевич олохтон туораабытынан кэргэнигэр Варвара Платоновнаҕа уонна оҕолорутар аҕата, балыстара, дьиэлэрэ.

Таптыыр аҕалара, эйэлэрэ
ПЕРМЯКОВ Иннокентий Устинович
олохтон туораабытынан, оҕолорутар Катяҥа, Вераҥа, Таньыа, Виктора уонна сиэннэриэр дириҥ кутурдаммытын тиэрдэбит.

Аймахтара Алексеевтар, Васильевтар, Массиналар, Посельскайдар, Поповтар, Диодоровтар.

Хоттоор нөҥүлүгүн олохтоох
ФИЛИППОВ Петр Петрович
уйун ыарахан ыарыытын олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Галина Иннокентьевнаҕа, оҕолорутар, сиэннэриэр, бары аймахтарыгар дириҥ кутурдаммытын тиэрдэбит.

Дириҥ орто оскуолатын коллектива, улууставы үөрэх управлениета, профкома.

Кутурдаммарын тиэрдиллэр:
– Таптыыр быраатыт, убайбыт Хайахсыттан төрүттэх Дириҥ бөҕүөлүгүн олохтоох, «Туймаада-нефть» АЗС оператора Филиппов Петр Петрович ыарахан ыарыытын олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Галина Иннокентьевнаҕа, оҕолорутар Таньыа, Галяҥа, Нинаҕа, Вераҥа, Юлиҥа, Саргыта, күүгүүтүгэр Сашаҕа, сиэннэриэр, Чурапчыттан Варвара Филиппова, Хайахсыттан Поликарп, Евдокия Филипповтар, Мария, Володя Софроновтар, Дьокуускайдан Галина, Юрий Софроновтар оҕолоро уонна аймахтара.
– Биирдэ үөлэлэбит коллегабыт Филиппов Петр Петрович уйун ыарахан ыарыытын олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Галина Иннокентьевнаҕа, оҕолорутар, сиэннэриэр, Чурапчыттааҕы «Туймаада-нефть» АЗС-тарын коллективтара.
– Хоттоор нөҥүлүгүн олохтоох «Филиппов Петр Петрович ыарахан ыарыытын олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Галина Иннокентьевнаҕа, оҕолорутар, күүгүүтүгэр, сиэннэриэр, аймахтарыгар, "Кэскил" түөлбэ олохтоохторо.
– Таптыыр аҕата Филиппов Петр Петрович ыарахан ыарыытын олохтон туораабытынан, биирдэ үөлэлиир коллегабытыгар Филиппова Нина Петровнаҕа, кини ийэтигэр, биирдэ тэрилгэлэрэ, Чурапчыттааҕы Энергосбыт коллектива.
– Дириҥ бөҕүөлүгүн олохтоох Филиппов Петр Петрович олохтон туораабытынан ыыһыылар Нинаҕа, кэргэнигэр Галина Иннокентьевнаҕа, оҕолорутар, сиэннэриэр Дириҥ оскуолатын 49-с выпуһа, кылаас салайаччыта М.Н.Далбаева.
– Хайахсыттан төрүттэх Дириҥ бөҕүөлэгүн олохтоох, күүгүнүт Филиппов Петр Петрович уйун ыарахан ыарыытын күн сиригэр барбытынан биирдэ үөрэммит дьүөгэбитигэр Галина Иннокентьевнаҕа, оҕолорутар, күүгүүтүгэр, сиэннэриэр 1976 с. Дириҥ орто оскуолатын XX-с выпуһа.
– Дириҥ бөҕүөлүгүн олохтоох, таптыыр убайдара, таайдара Филиппов Петр Петрович ыалдьан олохтон туораабытынан биирдэ үөлэлиир коллегабытыгар соцстрахование кылаабынай боломуочуйабыгар Филиппова Варвара Петровнаҕа уонна кини уолутар Айсеннга П.Р. Кривошапкина, К.Д. Коркина.

Күндү оҕолоро
БОРИСОВ Николай Николаевич
хомолтолоохтук олохтон туораабытынан быраапыттыгар, аҕатыгар Николай Афанасьевичка, кэйиилиитигэр, ийэтигэр Ульяна Ивановнаҕа, биирдэ төрөөбүттэриэр дириҥ кутурдаммытын тиэрдэбит.

Гулиевтар, Смирниковтар.

ГБОУ «Профессиональный лицей №14» объявляет набор на 2012-2013 учебный год по следующим специальностям

Форма обучения: дневная

Прием на базе общего среднего образования (после окончания 11 классов)

1. **Сварщик (электросварочные и газосварочные работы)** – срок обучения 1 год.
– электрогазосварщик 3 (4) разряда; электросварщик 3 (4) разряда.

2. **Автомеханик** – срок обучения 1 год.
– слесарь по ремонту автомобилей 3-4 разряда; водитель транспортных средств категории «В», «С»; оператор автозаправочных станций 3 (4) разряда.

3. **Контролер сберегательного банка** – срок обучения 1 год.
– контролер (сберегательного банка); кассир.

4. **Электромонтер по ремонту и обслуживанию электрооборудования в с/х производстве** – срок обучения 1 год.
– электромонтер по ремонту и обслуживанию электрооборудования 3 (4) разряда; водитель автомобиля категории «С».

Перечень предоставляемых документов:

1. Заявление на имя директора;
2. Аттестат об общем образовании (оригинал);
3. Медицинская справка, ФПГ;
4. Результаты флюорографии и сертификат о профилактических прививках (формы 156 у);
5. Фотографии 3х4 см - 6 шт;
6. Характеристика с места учебы или работы;
7. Семейная справка и справка с постоянного места жительства;
8. Справка о доходах семьи;
9. Военный билет или приписное удостоверение;
10. Поступающие на курсы водителей предъявляют медсправку формы ГИБДД;
11. Копия паспорта, копия ИНН и СНИЛС;
12. Счет пластиковой карточки «Россельхозбанк».

Предоставляется общежитие, трехразовое питание, зачисление по итогам собеседования.

Прием документов с 1 июля по 15 сентября 2011 года.

Обращаться по адресу: Чурапчинский улус, с. Ожулун ул. Карла Маркса, 6. Тел: 8(411-51) 24-342, 24-396.

Член СРО НП «[illegible]» • Возвраты гарантированы
Надежность вкладов регулируется Федеральным законом № 190-ФЗ от 18.07.2005 г.

ЕЖЕМЕСЯЧНЫЙ розыгрыш денежной лотереи для вкладчиков!

Поздравляю всех якутян с празднованием долгожданного ысыаха! Желаю всем счастья, здоровья, благополучия и финансового процветания с КПК "Тойук"! Присоединяйтесь!

Накопительные Вклады (пополняемые) с доходностью до 30 % годовых
Экспресс-займы в течение дня на срок от 1 до 12 месяцев

ТОЙУК
КРЕДИТНЫЙ ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЙ КООПЕРАТИВ

- г. Якутск, ул. Орджоникидзе, 20, офис 209, тел. (4112) 42-45-08;
- г. Вилюйск, ул. Ярославского, 32, тел./факс (41132) 44-029;
- с. Верхневилюйск, ул. Кустуктурова, 2, тел./факс (41133) 41-475;
- г. Нюрба, ул. Хр. Максимова, 20, тел./факс (41134) 24-345;
- с. Сунтар, ул. Д. Данилова, 14, каб. 23, тел./факс (41135) 21-177;
- с. Чурапча, ул. Ярославского, 23, тел./факс (41151) 41-625;
- с. Ытык-Кюель, ул. Ленина, 44, тел./факс (41152) 41-710.

Горнай улууһун Күүрэлээх нөҥүлүгүттэн төрүттэх Мугудай нөҥүлүгүн олохтоох, таптыыр кэргэним, ийэбит, эбэбит
ТОЛСТОУХОВА Варвара Прокопьевна
бу дьыл от ыйын 26 күнүгэр күн сиригэр барбытын аймахтарыгар, биллэр дьоҥуттар дириҥник курутуйан туран ыытыннэрэбит.

Кэргэн, оҕолоро, күүгүүтэрэ, сиэннэрэ.

Кутурдаммарын тиэрдиллэр:
– Таптыыр ийэлэрэ, Мугудай нөҥүлүгүн олохтоох Толстоухова Варвара Прокопьевна олохтон туораабытынан кийиитилэрэ, сиэстэрэ Надежда Ивановна, Василий Тихофеевич Ноговицыналарга, кинилэр чугас дьоҥуттар Ноговицыннар, Матвеевтар.
– Таптыыр ийэлэрэ, Мугудай нөҥүлүгүн олохтоох Толстоухова Варвара Прокопьевна уйун ыарахан ыарыытын олохтон туораабытынан кыргыттарыттар, Мугудай бөҕөөрүнүгүн үлэһиттэриэр Толстоухова Светлана Ивановнаҕа, Степанида Ивановнаҕа, бары аймахтарыгар, биллэр дьоҥуттар «Маарыкчан» ПО бырабыыланньата, Мугудай маҕаһынын коллектива.

Информация о наличии (отсутствии) технической возможности доступа к регулируемым товарам и услугам регулируемых организаций,

ООО "Дорожник"

1 квартал 2012 год

№ п/п	Наименование показателя	Значение
1	2	3
1	Количество поданных заявок на подключение к системе теплоснабжения	0
2	Количество зарегистрированных заявок на подключение к системе теплоснабжения	0
3	Количество исполненных заявок на подключение к системе теплоснабжения	0
4	Количество заявок на подключение к системе теплоснабжения, по которым принято решение об отказе в подключении	0
5	Резерв мощности системы теплоснабжения Всего (Гкал/час) **	0,00
5.1	котельная	0,00
	Добавить запись	
6	Справочно: количество выданных технических условий на подключение	0

2 квартал 2012 год

№ п/п	Наименование показателя	Значение
1	2	3
1	Количество поданных заявок на подключение к системе теплоснабжения	0
2	Количество зарегистрированных заявок на подключение к системе теплоснабжения	0
3	Количество исполненных заявок на подключение к системе теплоснабжения	0
4	Количество заявок на подключение к системе теплоснабжения, по которым принято решение об отказе в подключении	0
5	Резерв мощности системы теплоснабжения Всего (Гкал/час) **	0,00
5.1	Котельная	0,00
	Добавить запись	
6	Справочно: количество выданных технических условий на подключение	0

Редактор - директор: А.А. ЭАХАРОВ.
Эппэйтиир секретарь, дорообуйа хаҥыстабыла, сурук отдела – Е.Г. МАКАРИНСКАЯ.
Быраап отдела – О.В. ТРОФИМОВА.
Ыччат, үөрэхтиири отдела, культура отдела, литературнай сотрудник – Н.Н. ПУХОВА.
Экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела–А.М. СЛЕПЦОВ.
Корреспондент – Т.Д. ПОСТНИКОВА. Корректор–Л.Е. ПОПОВА.
Верстальщик – Л.К. ПОПОВА.
Бэчээттээччилэр – Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ, С.А. ПАВЛОВ.

Тэрийэн таһаараччылар: СР Правительствата, Чурапчы улууһун "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук автономнай учреждение. Массовай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуһуулуу хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ Бэчээккэ СР региональнай управлениетыгар 2011 с. алтынньы 13 күнүгэр регистрацияламмыт нуомэрэ – ПИ №14-0190.

Саҥа олох

Автор сурутар этиилэр саҥа редакция позициятыгар маҥдыы сөп түбэйэр буолбатах. Суруйуу ыйыллар чахчылар кырдьаҕастахтыгар эппэйиэхтэр автор туһугар түбэйэр сүрэх.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннорбут: редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358. E-mail: sanaolok@mail.ru

Бэчээккэ сакаас: № 101 (10534). Тираж 1808. Хаһыат сыаната: 10 сомх.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графига: 16 ч 00 м. Бэчээккэ бэриллиэ: 16 ч 00 м. "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһукка 30.07.2012 с. офсетка бэчээттэнэ. Ааадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекса: 54907. Хаһыат нэдиэлэҕэ үстэ: оптуорунньукка, чэппиэргэ уонна субуотаҕа тахсар.